

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Skedsmo kommune
Postboks 313
2001 Lillestrøm

Tordenskiolds gate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.: 2015/22939
Deres dato: 19.04.2017
Vår ref.: 2017/16742-4 FM-M
Saksbehandler: Christina Kinck
Direktetelefon: 22003708

Dato: 18.05.2017

Skedsmo kommune - Søknad om lov til å starte planarbeid i Osломarka - Lahaugmoen - gbnr 64/3 - Fylkesmannens vedtak

Vi viser til brev fra Skedsmo kommune av 19.04.2017. Det søkes om tillatelse til å starte opp arbeidet med reguleringsplan for et område beliggende i marka.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus gir tillatelse til oppstart av arbeidet med reguleringsplan for skytebane på Lahaug i Skedsmo kommune. I henhold til markaloven § 6 første ledd på delegert myndighet, jf. brev fra Miljøverndepartementet 7.10.2013. Vi anser at saken om flytting av skytebane er avklart og mener at det bør legges til rette for en god skytebane på Lahaug. Fylkesmannen gir ikke tillatelse til å planlegge en midlertidig anleggsvei i marka. Fylkesmannen er svært kritiske til utforming av støyvoll og deponering av masser for støyvoll innenfor marka og i LNF-områder utenfor marka.

Bakgrunn for søknaden

Skedsmo kommune har fått gjennomslag for justering av markagrensa på Lahaug, for å legge til rette for flytting av skytebanen fra Skjetten. I kommuneplanen for 2015-2026 er dette arealet vist som IA3, felt for framtidig idrettsanlegg. Det ble senere klart at deler av tiltaket vil ligge inni marka. Det er snakk om utsiden av støyvoller, en parkeringsplass og en midlertidig atkomstveg.

Forholdet til markaloven

Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven) trådte i kraft 1. september 2009. Loven skal sikre markas grenser og bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø. I henhold til markalovens formålsparagraf skal loven fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Dette innebærer blant annet at tiltak innenfor et av formålene med loven må vurderes opp mot virkningen for de to andre formålene. Loven skal også bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner.

I henhold til markaloven § 6 første ledd krever igangsetting av planer som berører marka, tillatelse fra Klima- og miljødepartementet. Departementet har i brev av 7.10.2013 delegert myndighet etter markaloven § 6 første ledd til Fylkesmannen i det fylket som planen omfatter. Kommunens endelige planvedtak skal imidlertid stadfestes av Klima- og miljødepartementet, jf. markaloven § 6 andre ledd.

Fylkesmannens vurdering

Bygge- og anleggstiltak i marka er i utgangspunktet forbudt, jf. markaloven § 5. Etter markaloven § 7 kan kommunale planer åpne for nærmere angitte tiltak, uavhengig av byggeforbudet i § 5. Skytebane er ikke blant de formålene som tillates innenfor marka, men selve

skytebanen er planlagt på utsiden av markagrensen. Ettersom markagrensen har blitt endret i Kongelig resolusjon av 4.9.2015, er det åpnet for en skytebane på Lahaug. Det er viktig at den nye skytebanen får en god utforming og god støydemping, ettersom den vil ligge helt inntil eller til dels innenfor marka. Området ligger i markas randområde, ved et mye benyttet utfartssted for brukere av marka.

Det heter i merknadene til lovens formålsbestemmelse at fravær av støy i marka er en forutsetning for områdets verdi for friluftsliv og naturopplevelse, og at det ved behandling av søknader om tiltak eller annen virksomhets kal legges vekt på støyvirkningene i marka (Ot. prp. nr. 23 (2008-2009s)i de 38). Konsekvensene av en skytebane både når det gjelder støy og sikkerhet må derfor vurderes og utredes grundig, bl.a. med støysonekart.

Støyvollene

Støyvollene vil føre til at ca. 12,9 dekar fulldyrka jord med svært god jordkvalitet går tapt. I tillegg er 10,3 dekar fulldyrka jord avklart i kommuneplan og ligger nå utenfor marka. De omfattende støyvollene får en svært negativ virkning i det åpne jordbrukslandskapet både i og utenfor marka. Andre alternativ må derfor vurderes med tanke på landskapsvirkningen. Ut fra nasjonale jordvern hensyn er vi svært kritiske til omdisponering av dyrka jord i et sammenhengende jordbruksområde innenfor marka.

Tiltaket vil innebære at det opprettes et deponi for inert avfall og lettere forurenset jord. Dette krever en tillatelse fra Fylkesmannen etter forurensningsloven. Vi er svært kritiske til at det skal deponeres masser som er forurenset og ikke stedegne inni marka. Avrenning fra deponerte masser til omkringliggende dyrka jord vil kunne få uakseptable konsekvenser for matproduksjon. Vi mener at det bare bør benyttes rene, naturlige masser. Det må vurderes andre løsninger for å begrense støy fra skytebanen. Dette gjelder både eventuelle masser til en støyvoll og løsninger som ikke innebærer en støyvoll. Dette kan for eksempel innebære å legge skytebanen lavere i terrenget, eventuelt bruke de stedegne massene til støyvoller, samt å anlegge støyskjerming i form av gjerder.

Den midlertidige adkomstveien

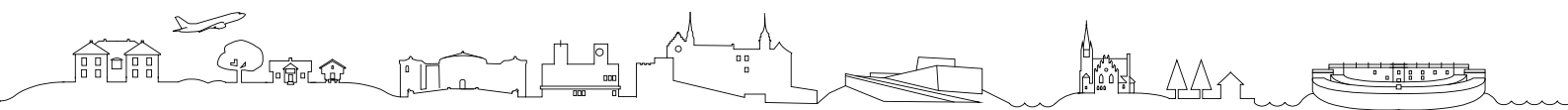
I området er det registrert flere rødlistearter, dammer for amfibier og buttsnutfrosk, en bekk, en ravine og større fulldyrka jordbruksareal med svært god jordkvalitet. Anleggsveien medfører midlertidig omdisponering av 12,2 dekar fulldyrka jord og 10,4 dekar av dette er innenfor marka. Vi er sterkt kritiske til en anleggsvei på dyrka jord som er i konflikt med nasjonale mål for jordvern og økt matproduksjon både innenfor marka og utenfor. Veien vil bli anlagt i nærheten av en barnehage, som er uheldig på grunn av støy, støv og trafikksikkerhet. Vi mener at det ikke er anledning til å anlegge en midlertidig adkomstvei innenfor marka på bekostning av naturverdier og dyrka mark. Plassering av en eventuell midlertidig adkomstvei må ikke komme i konflikt med viktige nasjonale og regionale interesser, og må ikke være til vesentlig ulempe for barnehagen. Fylkesmannen gir derfor ikke tillatelse til å planlegge en midlertidig anleggsvei innenfor markagrensen.

Medvirkning

Vi forutsetter at Skedsmo kommune tar initiativ overfor de aktuelle markaorganisasjoner for å etablere et samarbeid i den videre planleggingen.

Parkeringsplass

Vi har på dette stadiet ingen vesentlige merknader til parkeringsplassen, utover at vi forutsetter at den også skal benyttes til utfartsparkering for andre brukere av marka.

Oppsummering

Fylkesmannen finner at en reguleringsprosess som utreder anleggelse av en skytebane ved Lahaug kan starte opp innenfor rammene av markalovens formål og andre bestemmelser.

Fylkesmannen gir ikke tillatelse til å planlegge en midlertidig anleggsvei i marka. Vi er svært kritiske til utforming og deponering av masser for støyvoll innenfor marka og i LNF-området utenfor marka. Dette begrunnes med nasjonale og regionale føringer for jordvern og matproduksjon, naturmangfold, landskap, vassdrag og andre miljø- og samfunnshensyn. Totalt medfører støyvollene og midlertidig anleggsvei at ca. 25 dekar fulldyrka jord innenfor marka blir berørt. I tillegg er ca. 10 dekar dyrka jord avsatt til skytebanen i kommuneplanen.

Vi anser at saken om flytting av skytebane er avklart og mener at det bør legges til rette for en god skytebane på Lahaug. I lys av kommunereformen ber vi likevel kommunen vurdere på nytt om det er mulig å få til et samarbeid med Fet og Sørumsund om en ny skytebane, som ikke vil være til ulempe for brukere av marka eller natur og dyrka mark i marka.

Det er viktig at reguleringsprosessen utreder hvordan de ulike elementene kan plasseres slik at de blir minst mulig eksponert og at de har minst mulig negativ effekt på naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 12. Alle tiltak må utredes og vurderes i forhold til virkningene for øvrig friluftsliv, idrett og naturopplevelse, samt for landskap, naturmangfold og kulturminner. Alle tiltak skal skje med minst mulig terrengmessig inngrep og landskapsmessig eksponering. Det må velges løsninger som sikrer at ulempene for de øvrige hensyn loven skal ivareta blir så små som mulig, både når det gjelder utforming av prosjektet og når det gjelder gjennomføringen av nødvendige anleggsarbeider.

Fylkesmannen minner samtidig om at kommunen i samarbeid med omliggende kommuner og organisasjoner skal utrede og foreta en vurdering av behovet for en skytebane ved Lahaug i et regionalt perspektiv, både i forhold til eksisterende og planlagte anlegg.

Konklusjon

Fylkesmannen i Oslo og Akershus gir tillatelse til oppstart av arbeidet med reguleringsplan i henhold til markaloven § 6 første ledd på delegert myndighet, jf. brev fra Miljøverndepartementet 7.10.2013, for reguleringsplan for skytebane på Lahaug i Skedsmo kommune.

Det må i planarbeidet legges særlig vekt på følgende:

- Planprosessen skal ikke innebære utredning av midlertidig adkomstvei innenfor marka
- Det må være en reell vurdering av alternativer til å anlegge en støyvoll innenfor marka
- Det kan ikke planlegges for å benytte noe annet enn rene, naturlige masser i marka
- Alle tiltak må utredes og vurderes i forhold til virkningene for friluftsliv, naturopplevelse og idrett, samt for landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner
- Gjennom reguleringsplanen må det sikres at alle tiltak skal skje med minst mulig terrenginngrep og landskapsmessig eksponering
- Det må velges løsninger som sikrer at ulempene for de øvrige hensyn loven skal ivareta blir så små som mulig
- Konsekvenser for naturmangfoldet, herunder for eventuelle truede og nær truede arter og naturtyper eller verdifulle naturtyper som berøres av tiltaket, må utredes og vurderes i tråd med naturmangfoldlovens §§ 8-12, jf. § 7
- Det må belyses hvordan flerbruksprinsippet vil bli ivaretatt
- De aktuelle markaorganisasjonene forutsettes involvert i arbeidet med planen

- Kommunen må i samarbeid med omliggende kommuner og organisasjoner utrede og foreta en vurdering av behovet for en skytebane ved Lahaug i et regionalt perspektiv, både med tanke på eksisterende og planlagte anlegg

Fylkesmannen minner om at for reguleringsplaner som har vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet, jf. plan- og bygningsloven § 4-1. Vi understreker at vi vil ha med ytterligere kommentarer til varsel om oppstart av planarbeid og offentlig høring av planarbeidet, og varsler at vi vil være kritiske til tiltak i LNF-områder og på dyrka jord i strid med kommuneplanen.

Tillatelse til igangsetting av planarbeid innebærer ikke at det gis forhåndstilsagn om at kommunens fremtidige planvedtak vil bli stadfestet av departementet.

Fylkesmannens tillatelse til igangsetting av planarbeid er en prosessledende beslutning som ikke kan påklages.

Undersøkelsesplikten etter § 9 i kulturminneloven gjelder for automatisk fredete kulturminner i området.

Videre gjelder krav om tillatelse eller konsesjon etter andre lover i tillegg til markaloven.

Med hilsen

Anne-Marie Vikla
fylkesmiljøvernssjef

Morten Ingvaldsen
landbruksdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til:
Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 Oslo

